

تاریخچه و محدوده حفاظتی: یکی از ۵ رودخانه حفاظت شده کشور در اولین مصوبه شورای عالی حفاظت محیط زیست در سال ۱۳۴۶ به شمار می رود. حد و حدود رودخانه حفاظت شده از سرچشمه (کوههای کندوان) تا پل موسوم به کرج - تهران (واقع در شمال پارک چمران و میدان حافظ - جنب ایستگاه حصار پایین) شامل رودخانه و رودهایی که به آن می ریزند می باشد. طول شاخه اصلی رودخانه حدود ۷۵ کیلومتر و جهت حرکت رودخانه از شمال به جنوب می باشد.

موقعیت:

رودخانه های کرج از مهمترین رودخانه های استان محسوب می شود که در شرق البرز واقع شده اند. این رودخانه از چین خوردگی های البرز مرکزی از ارتفاعات شمال شرق استان سرچشمه می گیرند و سرشاخه رودخانه کرج به سمت جنوب جریان یافته و با تغییر مسیر به سمت جنوب شرق، بخش جنوبی دشت تهران را قطع کرده و در پایین دست شریف آباد و رامین به رودخانه جاجرود می پیوندد و پس از الحاق، به نام جارجارو به دریاچه نمک قم می ریزد.

سرچشمه ها:

رودخانه کرج یکی از پرآب ترین رودخانه های دامنه جنوبی البرز مرکزی محسوب می شود که سرشاخه های این رودخانه از کوه خرسنگ سرچشمه می گیرند. این رودخانه با دریافت آب شاخه های نظیر ولایت رود، وارنگه رود، شهرستانک، کلوان، مورود، نشترود و واریان با امتداد کلی شمال به جنوب به مخزن سد کرج وارد می شود. پس از سد کرج جریان کنترل شده رودخانه کرج با دریافت آب یک شاخه فرعی دیگر به نام آدران به محل آبگیر بیلقان رسیده و از آنجا به جهت مصرف آب شرب به تهران انتقال یافته و بخش دیگر در شبکه آبیاری کرج تقسیم می گردد.

ویژگی های مهم:

از نظر ساختار بستر و مشخصه های هیدرولوژیکی و برخورداری از پتانسیل های بالقوه زیستی نظیر خودپالایی چشمگیر و اکسیژن سرشار توانسته به لحاظ بوم شناختی، اکوسیستمی در خور زیست انواع آبزیان را فراهم آورد. تاکنون حدود ۸ گونه ماهی در رودخانه کرج شناسایی شده که ماهی قزل آلاي خال قرمز از مهمترین گونه های آن بشمار می آید. این رودخانه بعنوان یکی از رودخانه های مهم تامین کننده آب شرب تهران و استفاده در بخش کشاورزی دارای اهمیت فراوان می باشد. همچنین جلوه های خاص طبیعی که به یمن همراهی اکوسیستم رودخانه و شرایط کوهستانی در طول مسیر پدید آمده، فرصتی فراهم آورده تا جاده کرج - چالوس که به موازات این رودخانه توسعه یافته و از شاهراه های پرتردد کشور به شمار می آید به یکی از قطب های مهم گردشگری تبدیل شده و نقش مهمی در اقتصاد و اشتغال استان البرز ایفا نماید.